

Uppsala kommun
uppsala.kommun@uppsala.se

Beslut

Datum 2024-03-21
Dnr 2023:4910
Sida **1 (15)**

Beslut

**efter kvalitetsgranskning av undervisningens kvalitet i
särskild undervisningsgrupp vid Björklinge skola i
Uppsala kommun**

Inledning

Skolinspektionen har med stöd i 26 kap. 19-20 § skollagen (2010:800) genomfört en tematisk kvalitetsgranskning på Björklinge skola i Uppsala kommun avseende *Undervisningens kvalitet i särskild undervisningsgrupp*.

I granskningen ingår följande frågeställning:

1. I vilken utsträckning ges elever i särskild undervisningsgrupp en undervisning präglad av goda förutsättningar för lärande, tilltro till elevernas förmågor och fokus på kunskapsutveckling?

I granskningen ingår att bedöma kvaliteten i undervisningen i särskilda undervisningsgrupper i grundskolans årskurs 4-9, närmare bestämt sådana grupper inom en skolenhet där elever placerats efter rektors beslut och genom upprättande av åtgärdsprogram.

Granskningen omfattar däremot **inte** resursskolor eller akutskolor och heller **inte** en bedömning av om enskilda elever får det särskilda stöd som de bedömts vara i behov.

Granskningen omfattar 24 huvudmän med sammantaget 28 utvalda skolenheter. I urvalet ingår såväl enskilda som kommunala huvudmän.

Läsanvisningar

Bedömningen görs i förhållande till de kvalitetskriterier som Skolinspektionen satt upp i granskningen inom de granskade områdena. Granskningens författningsstöd återfinns i bilaga 1. I förhållande till den övergripande frågeställningen bedöms om skolan uppfyller Skolinspektionens framtagna kvalitetskriterier *i hög utsträckning, i flera delar eller i låg utsträckning*.

Om en skola bedöms uppfylla kvalitetskriterierna *i låg utsträckning* eller *i flera delar* anger Skolinspektionen att ett utvecklingsarbete behöver inledas och anger inom vilka delar. En skriftlig redovisning av åtgärder begärs också av huvudmannen. Om en skola bedöms uppfylla kvalitetskriterierna *i hög utsträckning* begär inte Skolinspektionen motsvarande redovisning, men kan lämna framåtsyftande kommentarer.

Beslut

Skolinspektionen bedömer att elever i särskild undervisningsgrupp vid Björklinge skola i hög utsträckning ges en undervisning som är präglad av goda förutsättningar för lärande, och omfattas av en tilltro till elevernas förmågor samt fokuserar på kunskapsutveckling.

Delområde 1: Förutsättningar för lärande

Skolinspektionen har inte identifierat något utvecklingsområde inom delområdet.

Delområde 2: Undervisningens fokus på kunskapsutveckling

Skolinspektionen har inte identifierat något utvecklingsområde inom delområdet.

Delområde 3: Förhållningssätt i undervisningen

Skolinspektionen har inte identifierat något utvecklingsområde inom delområdet.

Skolinspektionen avslutar härmed granskningen av Björklinge skola.

Skolinspektionens bedömningar

I vilken utsträckning ges elever i särskild undervisningsgrupp en undervisning präglad av goda förutsättningar för lärande, tilltro till elevernas förmågor och fokus på kunskapsutveckling?

Nedan redovisas Skolinspektionens övergripande bedömning samt Skolinspektionens närmare motivering för respektive delområde.

Skolinspektionen bedömer att elever i särskild undervisningsgrupp vid Björklinge skola i hög utsträckning ges en undervisning som är präglad av goda förutsättningar för lärande, och omfattas av en tilltro till elevernas förmågor samt fokuserar på kunskapsutveckling.

Nedan följer Skolinspektionens närmare motivering till bedömningen.

Delområde 1: Förutsättningar för lärande

Struktur, förutsägbarhet, flexibilitet och variation

Granskningen visar att undervisningen har en tydlig struktur som präglas av såväl förutsägbarhet som flexibilitet. Av intervju med lärare, speciallärare och rektorn framgår att undervisningens övergripande struktur bygger på en medvetenhet om när det är mest lämpligt att arbeta med vissa ämnen utifrån elevernas behov. Undervisningen i den särskilda undervisningsgruppen utgår från samma planering som övriga klassers. Lärarna i gruppen gör sedan en fördjupad planering som anpassas till elevernas behov. Speciallärarna har bidragit med till exempel grundmallar för schemastrukturer och program för bildstöd till lärarna. Av intervju med elever, personal samt lektionsobservationer framgår att lärarna sedan tillsammans med eleverna har skapat rutiner och strukturer. Eleverna har individuella scheman för veckan och vissa elever har därutöver även detaljerade scheman över en skoldag, med eller utan bildstöd, vid sin arbetsplats. Inför skoldagens första lektion har lärarna lagt fram material på elevernas platser, så att de vet vad de ska börja med. Eleverna vet också när lektionerna avslutas genom att lärarna förmedlar hur mycket tid som kvarstår av lektionen. Därtill framgår det av intervju med lärare och speciallärare att den särskilda undervisningsgruppens rutiner och strukturer skapar förutsägbarhet för eleverna samtidigt som lärarna har strategier för att vara flexibla utifrån elevernas individuella behov, intressen och dagsform. Lärarna ändrar exempelvis planerat lektionsinnehåll genom att anpassa uppgifter och omfång. De erbjuder också elever att göra andra moment innan en specifik skoluppgift samt erbjuder flera korta pauser. Av intervju med rektorn och lärarna framgår att lärarna har goda relationer med eleverna och regelbunden dialog med vårdnadshavare, vilket bidrar till att lärarna gör justeringar utifrån elevernas behov, anpassar sin kommunikation samt bestämmer vilken personal som är mest lämplig att arbeta med varje enskild elev vid aktuell tidpunkt.

Granskningen visar att undervisningen består av en variation av olika arbetsuppgifter och arbetssätt som är väl avvägda. Av intervju med elever, lärare och speciallärare samt lektionsobservationer framgår att lärarna varierar undervisningen genom att eleverna får använda digitala och analoga verktyg samt genom att eleverna får arbeta enskilt, i par och i grupp utifrån valt moment. Lärarna använder även inslag av film, digital frågesport samt laborativa och skapande moment i undervisningen. I intervju med lärare framkommer att lärarna planerar och genomför undervisningen så att olika moment följer varandra i ett logiskt flöde, anpassat efter elevernas behov och förutsättningar. Exempelvis använder

lärarna korta genomgångar, som är intresseväckande och väl balanserade utifrån tidsomfång, som därefter följs av enskilt arbete kombinerat med pauser med styrt innehåll. Vidare framgår av intervju med elever och lärare att eleverna erbjuds varierade sätt för att visa sina kunskaper, däribland redovisning av presentationer, skapande alster samt muntliga och skriftliga prov.

Aktivt och individanpassat lärarstöd

Granskningen visar att lärarna ger ett aktivt och individanpassat stöd i undervisningen. Av intervjuer med lärare, speciallärare och rektorn framgår att lärarna har god kännedom om elevernas olika behov av stöd i undervisningen. Lärarna får information om elevernas stödbehov genom utredningar, kartläggningar, samverkan med klasslärare och speciallärare samt genom kontinuerlig dialog med elever och vårdnadshavare. Lärarna beskriver att de tillsammans med speciallärarna hjälps åt för att planera för hur stödet på bästa sätt kan utformas för både grupp och enskild elev. Lärarna har exempelvis gemensam tid varje morgon för att bestämma hur de ska fördela sig utifrån lektionernas innehåll samt med hänsyn till information om enskilda elevers aktuella dagsform. Av intervjuer med elever och lärare samt lektionsobservationer framgår att lärarna använder sig av olika strategier för att eleverna ska förstå och komma igång med sitt skolarbete. De ger anpassade instruktioner och förklaringar, med eller utan bildstöd, till elever under lektioner och inför kommande lektion. Detta görs exempelvis genom att lärarna förklarar moment steg för steg för eleverna och hur de kan ta sig an skoluppgifter. Därtill använder lärarna enskilda genomgångar för elever. Lärarna ger också förklaringar till skoluppgifter som knyter an till vardagliga exempel som eleverna förstår eller intresserar sig för. Lärarna arbetar på flera olika sätt för att stödja eleverna att bibehålla engagemang och fokus under lektionerna genom tidshjälpmedel, individanpassat bildstöd till enskilda elever utifrån behov samt pauser med bestämt innehåll.

Lärarna arbetar aktivt för att lära känna eleverna och skapa förtroendefulla relationer till dem. Lärarna ägnar mycket tid åt samtal med eleverna för att få veta vad som intresserar dem samt för att visa att de bryr sig om eleverna. Detta dels som för att kunna skapa ett anpassat stöd, dels för att få eleverna engagerade i skoluppgifter. Av intervjuer med elever framgår att eleverna uppfattar att de har goda relationer till de vuxna, att lärarna lyssnar på dem och att de kan samtala om ämnen som inte endast rör skolarbete.

Skolinspektionen har inte identifierat något utvecklingsområde inom delområdet.

Delområde 2: Undervisningens fokus på kunskapsutveckling

Tydlighet i syfte och mål

Granskningen visar att lärarna planerar undervisningen utifrån ämnenas centrala innehåll och syfte, samt tydliggör dessa för eleverna på ett sätt som är anpassat efter elevernas förmågor. Av intervju med lärare framgår att lärarna vid planering av ett arbetsområde preciserar vilka kunskaper eleverna ska utveckla. Lärarna använder sedan olika metoder, så som matriser och digitala system för att förmedla syfte och mål till eleverna. Det framgår vidare att lärarna oftare förklarar syfte och mål på ett anpassat sätt för elever individuellt snarare än i grupp, utifrån elevernas behov. I intervju med elever framkommer att lärarna förklarar för eleverna vad de ska lära sig, likväl som varför. Exempelvis knyter lärarna an syfte och mål till elevernas vardag, intressen och framtid.

Anpassning av innehåll och arbetssätt

Granskningen visar undervisningens innehåll och arbetssätt är anpassade för att möta elevernas individuella behov av stimulans och utmaning i undervisningen. Av intervju med personal framgår att lärarna arbetar aktivt med att ta reda på elevers olika kunskaper, behov och förutsättningar. Lärarna, speciallärare och rektorn följer också kontinuerligt upp elevernas kunskaper genom exempelvis screening och andra underlag samt genom samtal med elever och vårdnadshavare. Denna kunskap ligger sedan till grund för lärarnas planering av anpassningar i undervisningen. Av intervju med personal samt lektionsobservationer framgår exempelvis att anpassningar kan handla om undervisningens arbetssätt och arbetsformer. I samverkan med speciallärarna använder lärarna exempelvis nivåanpassade läromedel, anpassat arbetsmaterial och digitala program. Lärarna använder även begreppskartor och konsekvenskartor med bildstöd för att möta elevernas individuella behov. Lärarna anpassar även omfång av skoluppgifter samt stödjer enskilda elever genom att till exempel läsa högt eller använda laborativt material om eleverna har behov av sådant stöd. Eleverna har även tillgång till assisterande lärverktyg utifrån behov. Av intervju med elever framgår att eleverna upplever att de får arbeta med uppgifter som är på en lagom nivå och att även lärarna frågar om elevernas åsikt angående svårighetsgrad. I intervju med lärare framkommer att lärarna gör avvägningar mellan att utmana eleverna och samtidigt ge förutsättningar för att eleverna ska lyckas i skolan. Lärarna både stödjer och utmanar eleverna att träna moment i grupp för att eleverna ska ha bättre beredskap att återgå till stor klass, exempelvis genom korta gemensamma genomgångar som är väl avvägda.

Skolinspektionen har inte identifierat något utvecklingsområde inom delområdet.

Delområde 3: Förhållningssätt i undervisningen

Självförtroende, motivation och höga förväntningar

Granskningen visar att lärarna arbetar medvetet för att stärka elevernas självförtroende och motivation att lära. Av samtliga intervjuer och av lektionsobservationer framgår att lärarnas relationsskapande arbete ligger till grund för lärarnas arbete med att stärka elevernas självförtroende och motivation. Exempelvis utvärderar elev och lärare enskilda lektioner i ett färgkodningssystem, vilket är ett sätt att visuellt visa eleven dess framgångar under en skolvecka. Lärarna ger även eleverna positiv återkoppling, både genom ord och genom kroppsspråk. De lyfter också framgångar i skolarbetet med eleverna samt återkopplar regelbundet framsteg till elevers vårdnadshavare genom att exempelvis skicka sms, i syfte att eleverna även ska få beröm hemifrån. Därutöver tar lärarna reda på elevernas intressen och vilka drömmar de har och använder det som utgångspunkt i undervisningen för att nå en ökad motivation till skolarbetet. Vidare framgår av intervjuer med elever, lärare, speciallärare och av lektionsobservationer att lärare använder sig av olika strategier med fokus på såväl yttre som inre motivation för att motivera eleverna. Lärarna skapar yttre motivation genom att erbjuda täta pauser alternativt låta elever göra enstaka sidor i en bok för att därefter spela ett sällskapsspel. Ytterligare exempel på yttre motivation är att eleverna samlar gemensamma poäng i form av makaroner utifrån utmaningar i några ämnen. När eleverna tillsammans når en viss nivå av poäng genomför de tillsammans en överraskning, vilken de bestämmer tillsammans i gruppen efter genomförda utmaningar. Inre motivation skapar lärarna genom att återkoppla till situationer där eleverna har lyckats, i syfte att eleverna ska känna en stolthet, vilket leder till en stärkt självförtroende. Av intervju med elever framgår att lärarna motiverar dem till skolarbete genom att göra uppgifter roliga och genom att lärarna anpassar svårighetsgraden på uppgifter.

Granskningen visar vidare att lärarna i undervisningen förmedlar höga förväntningar på eleverna. Det framgår av samtliga intervjuer att lärarna arbetar med olika strategier för att förmedla höga förväntningar på eleverna och deras kunskapsutveckling. Lärarna uttrycker att eleverna kan nå uppsatta kunskapsmål och förmedlar till eleverna att de visar sina

förmågor i den särskilda undervisningsgruppen. Lärare gör exempelvis kunskapsmatriser i tre olika steg och läraren förväntar sig att elever ska nå dithän, vilket de kommunicerar till eleverna muntligt. I de fall en elev tvivlar på sig själv uttrycker lärarna att eleverna kan och ger beröm.

Reflektion och medvetenhet kring det egna lärandet

Granskningen visar att undervisningen omfattar inslag som ger eleverna goda möjligheter att reflektera och diskutera olika frågeställningar. Av intervju med elever och personal samt av lektionsobservationer framgår att lärarna skapar regelbundna tillfällen för gemensamma diskussioner, som en del av sin undervisning. Lärarna använder sig av olika arbetssätt och arbetsmetoder i detta arbete. Exempelvis samtalar elever i par eller i grupp utifrån en film med efterföljande frågeställningar. Ytterligare exempel är att eleverna formulerar en hypotes, genomför experiment och därefter har gemensam reflektion. Vidare framgår av intervju med personal att lärarna har arbetat aktivt med att skapa en gruppkänsla och att lärarna fortfarande medvetet använder gruppen och gemensamma tillfällen för att utveckla elevernas sociala förmåga och för att ge eleverna fler verktyg att använda då de undervisas i stor klass.

Vidare visar granskningen att lärarna kontinuerligt använder flera olika metoder för att ge eleverna stöd att bli medvetna om sitt eget lärande och sina förmågor. Av samtliga intervjuer framgår att lärarna på olika sätt medvetandegör eleverna om deras progression och utveckling. Genom dialog med elever, både i samband med undervisning och formella samtal såsom utvecklingssamtal, visar lärare exempel på vad eleverna kan och hur de har utvecklats under en period. Exempelvis använder lärare skolans digitala lärplattform och matriser för att åskådliggöra för elever vad de kan och vad respektive elev kan utveckla vidare för att nå längre i sin progression. Därtill använder lärare och elever både en fysisk och digital portfolio för att synliggöra elevernas progression i olika ämnen. Eleverna får till exempel ta del av ljudfiler och grafer om hur deras läsning har utvecklats. Vidare framgår av intervju med elever och lärare att lärarna presenterar olika sätt att lära och att lärarna tillsammans med eleverna utvärderar om ett nytt sätt introduceras. Exempelvis visar lärarna sätt som tankekartor, användning av olika hjälpmedel såsom lyssningsläsa och laborativt material.

Elevers involvering i undervisningens utformning

Granskningen visar att lärarna involverar eleverna i undervisningens utformning utifrån elevernas ålder och förutsättningar. Av intervju med elever, lärare och speciallärare framgår att lärarna efterfrågar elevernas uppfattning om skolarbetet och att lärarna tar hänsyn till elevernas

synpunkter i utformningen av undervisningen. Exempelvis använder lärarna enkäter för att få reda på elevernas åsikter om undervisning. Lärarna genomför även samtal enskilt med elever, både utvecklingssamtal och spontana samtal, om hur olika uppgifter har fungerat för dem och vad som är bra i undervisningen. Lärarna tar elevernas synpunkter i beaktande i den vidare planeringen av undervisningen. Exempelvis justerar lärarna uppgifter och material utifrån framförda synpunkter med utgångspunkt i elevernas intressen. Lärarna är också medvetna om att eleverna reagerar olika när nytt sätt introduceras och att lärarna anpassar undervisningens upplägg efteråt utifrån elevernas åsikter. Av intervju med eleverna framgår att eleverna upplever att deras åsikter påverkar både undervisningens utformning och deras skoldag. Eleverna upplever också att de är delaktiga i val om deltagande i klassernas utflykter såsom friluftsdagar och att de vuxna lyssnar på dem.

Skolinspektionen har inte identifierat något utvecklingsområde inom delområdet.

På Skolinspektionens vägnar

X Anna Sundman Marknäs

Beslutsfattare

Signerat av: Anna Sundman Marknäs

X Sandra Andersson

Föredragande

Signerat av: Sandra Andersson

I handläggningen av ärendet har även utredare Sarah Bjertner Olsson och Kerstin Martinsson deltagit.

Mer information om kvalitetsgranskningen finns på Skolinspektionens hemsida: <https://www.skolinspektionen.se/aktuellt/pagaende-granskningar/undervisningens-kvalitet-i-sarskild-undervisningsgrupp/>

Bilaga 1: Författningsstöd

Skollag (2010:800) och skolförordning (2011:185)

Av 1 kap. 4 § skollagen framgår att utbildningen inom skolväsendet syftar till att barn och elever ska inhämta och utveckla kunskaper och värden. Utbildningen ska främja alla barns och elevers utveckling och lärande samt en livslång lust att lära. I utbildningen ska hänsyn tas till barns och elevers olika behov. Barn och elever ska ges stöd och stimulans så att de utvecklas så långt som möjligt. En strävan ska vara att uppväga skillnader i barnens och elevernas förutsättningar att tillgodogöra sig utbildningen.

Enligt 1 kap. 11 § skollagen ska det för varje skolform och för fritidshemmet gälla en läroplan som utgår från bestämmelserna i denna lag. Läroplanen ska ange utbildningens värdegrund och uppdrag. Den ska också ange mål och riktlinjer för utbildningen.

Av 10 kap. 8 § skollagen ska en kursplan gälla för varje ämne.

Av 9 kap. 1 § skolförordningen framgår att läroplanen finns i förordningen (SKOLFS 2010:37) om läroplan för grundskolan, förskoleklassen och fritidshemmet. Av 3 § framgår att kursplaner för grundskolans ämnen ingår i läroplanen och att kursplanerna kompletteras av kriterier för bedömning av kunskaper och betygskriterier.

Av 3 kap. 2 § skollagen ska alla barn och elever i samtliga skolformer ges den ledning och stimulans som de behöver i sitt lärande och sin personliga utveckling för att de utifrån sina egna förutsättningar ska kunna utvecklas så långt som möjligt enligt utbildningens mål. Elever som till följd av en funktionsnedsättning har svårt att uppfylla de olika betygskriterier eller kriterier för bedömning av kunskaper som gäller, ska ges stöd som syftar till att så långt som möjligt motverka funktionsnedsättningens konsekvenser.

Enligt 3 kap. 8 § skollagen får särskilt stöd ges i stället för den undervisning eleven annars skulle ha deltagit i eller som komplement till denna. Det särskilda stödet ska ges inom den elevgrupp som eleven tillhör om inte annat följer av denna lag eller annan författning. Enligt 9 § ska ett åtgärdsprogram utarbetas för en elev som ska ges sådant särskilt stöd. Av åtgärdsprogrammet ska behovet av särskilt stöd och hur det ska tillgodoses framgå. Det särskilda stödet för en elev i grundskolan ska vidare ges på det sätt och i den omfattning som behövs för att eleven ska ha möjlighet att uppfylla de betygskriterier eller kriterier för bedömning av kunskaper som

minst ska uppfyllas. Av 3 kap. 11 § skollagen framgår vidare att ett beslut enligt 9 § för en elev i grundskolan får innebära att särskilt stöd ska ges enskilt eller i en annan undervisningsgrupp (särskild undervisningsgrupp) än den som eleven normalt hör till, om det finns särskilda skäl.

Enligt 4 kap. 9 § skollagen ska barn och elever ges inflytande över utbildningen. De ska fortlöpande stimuleras att ta aktiv del i arbetet med att vidareutveckla utbildningen och hållas informerade i frågor som rör dem. Informationen och formerna för barnens och elevernas inflytande ska anpassas efter deras ålder och mognad. Eleverna ska alltid ha möjlighet att ta initiativ till frågor som ska behandlas inom ramen för deras inflytande över utbildningen.

Enligt 5 kap. 2 § skolförordningen ska eleverna genom strukturerad undervisning ges ett kontinuerligt och aktivt lärarstöd i den omfattning som behövs för att skapa förutsättningar för att eleverna ska uppfylla de kriterier för bedömning av kunskaper eller betygskriterier som minst ska uppfyllas och i övrigt utvecklas så långt som möjligt inom ramen för utbildningen.

Läroplan för grundskolan (Lgr22)

Av den inledande delen av grundskolans läroplan (Lgr 22, 1 Skolans värdegrund och uppdrag, En likvärdig utbildning) framgår bland annat att undervisningen ska anpassas till varje elevs förutsättningar och behov. Den ska främja elevernas fortsatta lärande och kunskapsutveckling med utgångspunkt i elevernas bakgrund, tidigare erfarenheter, språk och kunskaper. Skollagen föreskriver att utbildningen inom varje skolform ska vara likvärdig, oavsett var i landet den anordnas. En likvärdig utbildning innebär inte att undervisningen ska utformas på samma sätt överallt eller att skolans resurser ska fördelas lika. Hänsyn ska tas till elevernas olika förutsättningar och behov. Skolan har ett särskilt ansvar för de elever som av olika anledningar har svårigheter att nå målen för utbildningen. Därför kan undervisningen aldrig utformas lika för alla. Skolan ska aktivt och medvetet främja elevernas lika rättigheter och möjligheter, oberoende av könstillhörighet. Skolan har också ett ansvar för att synliggöra och motverka könsmonster som begränsar elevernas lärande, val och utveckling. Hur skolan organiserar utbildningen, hur eleverna blir bemötta samt vilka krav och förväntningar som ställs på dem bidrar till att forma deras föreställningar om vad som är kvinnligt och manligt. Skolan ska därför organisera utbildningen så att eleverna möts och arbetar tillsammans samt prövar och utvecklar sin förmåga och sina intressen med samma möjligheter och på lika villkor oberoende av könstillhörighet.

Vidare framgår det av läroplanen för grundskolan (Lgr 22, 1 Skolans

värdegrund och uppdrag, Rättigheter och skyldigheter) att skolan ska klargöra för elever och föräldrar vilka mål utbildningen har, vilka krav skolan ställer och vilka rättigheter och skyldigheter elever och deras vårdnadshavare har. Att den enskilda skolan är tydlig i fråga om mål, innehåll och arbetsformer är en förutsättning för elevers och vårdnadshavares rätt till inflytande och påverkan. Det är inte minst viktigt som underlag för den enskildes val i skolan. Undervisningen ska utveckla elevernas förmåga att ta ett personligt ansvar. Genom att delta i planering och utvärdering av den dagliga undervisningen och få välja kurser, ämnen, teman och aktiviteter, kan eleverna utveckla sin förmåga att utöva inflytande och ta ansvar.

Skolan ska också enligt läroplanen för grundskolan (Lgr 22, 1 Skolans värdegrund och uppdrag, Skolans uppdrag) stimulera elevernas kreativitet, nyfikenhet och självförtroende samt deras vilja att pröva och omsätta idéer i handling och lösa problem. Eleverna ska få möjlighet att ta initiativ och ansvar samt utveckla sin förmåga att arbeta såväl självständigt som tillsammans med andra. Skolans uppdrag att främja lärande förutsätter en aktiv diskussion i den enskilda skolan om kunskapsbegrepp, om vad som är viktig kunskap i dag och i framtiden och om hur kunskapsutveckling sker. Olika aspekter på kunskap och lärande är naturliga utgångspunkter i en sådan diskussion. Eleverna ska få uppleva olika uttryck för kunskaper.

Av läroplanen för grundskolan (Lgr 22, 2 Övergripande mål och riktlinjer, 2.2 Kunskaper) framgår vidare att skolan ska ansvara för att eleverna inhämtar och utvecklar sådana kunskaper som är nödvändiga för varje individ och samhällsmedlem. Utforskande, nyfikenhet och lust att lära ska utgöra en grund för skolans verksamhet. Skolan ska erbjuda eleverna strukturerad undervisning under lärares ledning, såväl i helklass som enskilt. Skolan ska ansvara för att varje elev efter genomgången grundskola bland annat kan lösa problem och omsätta idéer i handling på ett kreativt och ansvarsfullt sätt, kan använda sig av ett kritiskt tänkande och självständigt formulera ståndpunkter grundade på kunskaper och etiska överväganden samt kan lära, utforska och arbeta både självständigt och tillsammans med andra och känna tillit till sin egen förmåga. Lärarna ska sträva efter att i undervisningen balansera och integrera kunskaper i sina olika former. Vidare framgår det av riktlinjerna avseende kunskaper att alla som arbetar i skolan bland annat ska uppmärksamma och stödja elever i behov av extra anpassningar eller särskilt stöd. Vidare ska lärare bland annat ta hänsyn till varje enskild individs behov, förutsättningar, erfarenheter och tänkande, stärka elevernas vilja att lära och elevens tillit till den egna förmågan, ge utrymme för elevens förmåga att själv skapa och använda olika uttrycksmedel, stimulera, handleda och ge extra anpassningar eller särskilt stöd till elever som har svårigheter samt

organisera och genomföra arbetet så att eleven därigenom utvecklas efter sina förutsättningar och samtidigt stimuleras att använda och utveckla hela sin förmåga.

Enligt läroplanen för grundskolan (Lgr 22, 2.3 Elevernas ansvar och inflytande) ska elever ges inflytande över utbildningen. De ska fortlöpande stimuleras att ta aktiv del i arbetet med att vidareutveckla utbildningen och hållas informerade i frågor som rör dem. Informationen och formerna för elevernas inflytande ska anpassas efter deras ålder och mognad. Vidare framgår det att skolans mål är att varje elev genom egen ansträngning och delaktighet, utifrån sina förutsättningar, bland annat tar ansvar för sitt lärande samt successivt utövar ett allt större inflytande över sin utbildning och det inre arbetet i skolan. Lärare ska också bland annat utgå från att eleverna kan och vill ta ett personligt ansvar för sin inläring och för sitt arbete i skolan, svara för att alla elever får ett reellt inflytande på arbetssätt, arbetsformer och undervisningens innehåll, se till att detta inflytande ökar med stigande ålder och mognad och svara för att eleverna får pröva olika arbetssätt och arbetsformer samt tillsammans med eleverna planera och utvärdera undervisningen.

Enligt läroplanen (Lgr 22, 2.6 Skolan och omvärlden) ska eleverna få en utbildning av hög kvalitet i skolan.

Bilaga 2: Underlag för bedömning

Skolinspektionen har genomfört intervjuer med fem elever som får sin undervisning i särskild undervisningsgrupp samt tre lärare som undervisar i gruppen. Vidare har skolans specialpedagogiska personal och rektorn intervjuats. Härutöver har lektionsobservationer i ämnena svenska, matematik, engelska och bild, genomförts under sammantaget 85 minuter.

Intervjuerna och lektionsobservationerna har sammanställts i en tjänsteanteckning som har kommunicerats med huvudmannen. Tjänsteanteckningen ligger, tillsammans med inkommen dokumentation, till grund för detta beslut. De samlade iakttagelserna från alla skolenheter som ingått i kvalitetsgranskningen kommer att presenteras i en övergripande kvalitetsgranskningsrapport. Rapporten är planerad att publiceras under hösten 2024.

Bilaga 3: Bakgrundsuppgifter

Skolinspektionen besökte Björklinge skolas särskilda undervisningsgrupp den 14 februari 2024 och genomförde samtliga intervjuer fysiskt. Besöket genomfördes av utredarna Sarah Bjertner Olsson och Sandra Andersson.

Björklinge skola som ligger i Uppsala kommun är en grundskola med cirka 510 elever, som bedriver verksamhet i årskurserna F-5. Vid granskningstillfället finns det totalt nio elever, varav sju elever i årskurs 4 och 5, som får delar av eller hela sin undervisning i särskild undervisningsgrupp. I gruppen undervisar tre lärare.